

Розділ 1

МІСТЕР ШЕРЛОК ХОЛМС

1878 року я закінчив Лондонський університет, одержав ступінь доктора медицини й відразу ж подався в Нетлі, щоб пройти курс підготовки, передбачений для військових хірургів. Після завершення навчання мене належним чином було призначено в П'ятий Нортумберлендський стрілецький полк на посаду асистента хірурга. У той час цей полк стояв у Індії, і перш ніж я встиг приєднатись до нього, спалахнула друга війна з Афганістаном. Висадившись у Бомбей, я дізnavся, що мій корпус перейшов перевал і просунувся далеко в глиб ворожої країни. Незважаючи на це, я разом з багатьма іншими офіцерами, які опинились у такому самому становищі, подався слідом за корпусом і наздогнав його без пригод у Кандагарі, де знайшов свій полк і відразу ж уявся до виконання нових обов'язків.

Багато хто за цю кампанію одержав нагороди й був підвищений по службі, а мені вона не дала нічого, крім невдач та нещастя. Мене було переведено з моєї бригади в Беркширський полк, з яким я взяв участь у фатальній битві під Майвандом. Там куля з довгого афганського мушкета влучила мені в плече, роздробила кістку і зачепила пілключичну артерію. Я, безперечно, потрапив би до рук неймовірно жорстоких газі, якби не відданість і хоробрість, що їх виявив Мюррей, мій ординарець; він перекинув мене через спину в'ючної конячини

nomenuikahni.

shabtii coq! ake-hegyap mehut uperchijhe i mehut jopole octahne, a noqar 3 tofo, uo rupitumr 3aujumutu roterap i aqo jokopihnum nihom mihiinti etocic6 kintta. Binspariun may 3ao noxnyhtin ctouinre n 3yuniuhntica jccp y celi, spongorca hajto saarpodjaninni, i a mirnako ycerjomin, uo buprhime, hik hajtejxato 6. Herborj ctah mox phihaebr may3ae icnybahns i Bntpaiajohi tpojni, uo ix war, shahro totali ha Ctperehji, upnpikum cede ha hexantuhre n 63-pil. B Jlojnohj i 3yuniuhntica ha sknich pac y upnrahtomy aka hemnyhe Bngpac a cede hepog! jccjapib i yciej imne-upnpotah, trito a Jlojnohj, uo reanry monnhy am, jihira i jicetb mehctir ha aehp. Za takix odcetahns mene-3o3orjue nojnih! gytu bliphojo joxoa a ojnhauarz un-3hnn ak btep, — tokhule, bliphin haectipkn, hacklipkn B Ahvill a he war ujifqabi, hi podanjba, a tomy qyr blip-ipotatow haectiyhnx neer atn micaija rlihornti hoto, ion bla no-6artkirkopkn typlgotimoro ypa3ay cuspogeyratn may 3eshanino 3pynhobahnum 3topor'um, ate 3 joso-ro-«Opotec», i hepe3 micaija a haecauincia ha upnctahj a Tli-ahjiljio. Tomy mene nojajini ha blipckobonu tpathemopt pliinga, he takix jokjhto jhi, blipparinti mene ha3aa b gojtakun krojinh i Bianchakehnni, uo mejanha komjcia in-kojin a hapellti oportarach i noqar shory oylykkyratn, to upokjukkaa hanux ihulnichknx bojgojih. Llportatow kipa-ll, kogn patatom mene tokjab y jikkja hepebhun tufi, ie jaati h harrub binsxajtu ha tepochy hotphtnica tphonx ha coh-3atn i rke haectipkn smihib, uo mit nepcycyranica no na-3o3orjuto roctitajto a Llemaapj. Tam i noqar ogyjy-panom 3 bejnikm ogo3om ihumx topahenx ctpajxatapiba rojnahmn, akrux nofrocca 3ashan, mene qyja riupmarjeho bincek, 3myhehoto gojtem, shecniheroro tprbramnn 3in-

Того самого дня, коли дійшов цього висновку, я стояв у барі «Мірило», і раптом хтось ляснув мене по плечу. Обернувшись, я побачив молодого Стемфорда, який був моїм асистентом у лондонському госпіталі святого Варфоломея. Для самотньої людини вигляд дружнього обличчя у Великій Лондонській пустелі — це справді неабияка приємність. У давні часи Стемфорд ніколи не був мені особливо близьким другом, але тепер я від широго серця привітався з ним, та й він, у свою чергу, здавалося, був дуже радий бачити мене. Від надміру почуттів я запросив його поснідати зі мною в Холборні, і ми негайно рушили туди в кебі.

— Шо з вами трапилося, Вотсоне? — з неприхованим здивуванням спитав він, коли колеса кеба заторочили по вселюдних лондонських вулицях. — Ви худий, як тріска, і коричневий, як горіх.

Я коротко оповів йому про свої пригоди, встигнувши, проте, задовольнити його цікавість саме тоді, коли ми дісталися до місця призначення.

— Ну ю бідолаха! — поспівчував він, вислухавши розповідь про мої нещасти. — А що ви тепер робите?

— Шукаю квартиру, — відповів я. — Намагаюсь розв'язати проблему щодо того, чи можливо знайти пристойну кімнату за помірну плату.

— Дивна річ, — зауважив мій співрозмовник, — сьогодні ви другий, від якого я чую ці слова.

— А хто перший? — спитав я.

— Та один хлонець, який працює в хімічній лабораторії при нашій лікарні. Сьогодні вранці він журився через те, що не може нікого знайти, шоб увійти в пай і найняти гарну квартиру, яку він знайшов і яка занадто дорога для його гаманця.

— Присягаюсь Юпітером, — вигукнув я, — якщо він справді шукає компаньйона для спільногого проживання,

то я саме той, хто йому потрібен! Я вважаю за краще оселитися вдвох, ніж бути самому!

Молодий Стемфорд якось дивно глянув на мене поверх склянки з вином.

— Ви ще не знайомі з Шерлоком Холмсом, — сказав він, — можливо, він і не сподобається вам як постійний компаньйон.

— А чим же він поганий?

— О, я не кажу, що він чимось поганий. Він просто трохи дивакуватий — такий собі ентузіаст у деяких галузях науки. Але наскільки я знаю, він людина цілком порядна.

— Мабуть, студент-медик? — спітав я.

— Та ні, я навіть не уявляю, якій науці він збирається себе присвятити. Він добре знається на анатомії, з нього першокласний хімік, але, наскільки мені відомо, він ніколи не здобував систематичної медичної освіти. Його наукові дослідження вкрай безладні й ексцентричні, але він набув силу-силенну рідкісних і дивовижних знань, які здивували б його професорів.

— А ви ніколи не питали його, до чого він себе готовує?

— Ні, він не та людина, яку легко викликати на відвертість, хоч він може бути й досить балакучим, коли на нього нападе така примха.

— Я хотів би познайомитися з ним, — сказав я. — Якщо вже мені доведеться з кимось ділити житло, то я віддав би перевагу людині, яка займається науковою і має спокійну вдачу. Я ще не досить змішнів, щоб переносити багато галасу й хвилювань. В Афганістані я мав того його стільки, що мені вистачить до кінця моого земного існування. Як же мені зустрітися з цим вашим другом?

— Зараз він напевно сидить в лабораторії, — відповів мій товариш. — Він або не з'являється там тижнями, або працює від рання до смеркання. Якщо хочете, ми зайдемо туди після сніданку.